

راستییه کا قەشارتی

ئەدیپ عەبدوللا
(دەۆک)

- ھەكە تە دیتبا .
- ھەزكە دا ببینین .
- نئ ئەمى دبیینن .
- تو دبیینى چەندئ سۆر و سببیه، ھەكە ئەو بھوستا رپھا پئفەنەبا، دا مرۆف ب دلەزكرن لئ نئپیت .
- من چو جارن جوانییا ب سەرڤە نەكرییه پئفەر، ھەر گرنگیئ ب پەفتار و مەژى ددەم .
- چاوا ئەو وەسا زوول سەر فئ تدارەكئ ھەلبوو .
- مانئ ژ بچوكتاى وەرە ھەقالەكئ وى یئ نئزىك بووم، وى ھەمى راستیئ خۆ نەفەدگىرپان، نئ بىرا من دەیت بەرى بیست و چار سالان خانىیەك ل سئمالكا ب كرئ گرتبوو، دگوتى: من دوو پرتووكئ كەفئئ پىرۆز ژ قەبارەئ پرتووكا مە یا پىرۆز دگەل خۆ برن، پۆژانە دخواندن . جاروبارا ل پئش چافئئ موسایئ چاف شیشە و خیزانا وى خۆ بەرقىبلە دكر . خودانئ خانى دیندارەكئ سادە و راست بوو . بەردەوام نافئ من ل سەر زارئ وى بوو، ب كەسەكئ دوازە علم ل دەرڤورا ھاتمە نياسین، پشتى غەزالئ كوړئ خۆ یئ نەساخ ئینایە دەف من دا كو نشتوكەكئ بۆ چىكەم، وى پئفەخواندى، ھندەك رئنمایئ نۆزدارىئ داینى، تیشتا سپىدئ پئخارن و نانئ گەرم جەئ وان د فەرخەسئنییدا نەكر، پتر نافئ وى گەریا، خواندنا دروست بۆ جفاكى كر، رپهئ

خو پتر بهردان، تف کره ههمی پرتووکان، تنی پرتووکا پیروژ دانا بالگه می خو، گوتی: ما بۆ کی هوسا هه لکه قتییه، مینا حیزئی حله تازه ل سهر هه لبوو، نه که بۆ خو نه ب تنی پیهین خو دریژکر، گه له که پرفتاری دى ژى ل خو زیده کرن، دگوتی: پف دکه می، تف دکه می، تیرا من پاره ژى پیقه دهین.

- هه که نه هه قالئ وى نه بام پهنگه گه له که جاران ئاف و ئاف چووبا.

- بى مرادی هندى بيمراده جوانییا خو یا سروشتی یا ژ دهستدایى، ب سهرقه ئولداره کی بى په قله، ملیاکه ت خو ژئ دده نه پاش، د ناخى خو دا وه کی خویه، زوى ب زوى که سى تینه دئیناده، که سپ و کارین وى.... بلا بمین هه تا پوژا وان دهیت.

- وئ روژئ گوته من: ته چ ژ خویه د ژيانى دا خوشی بیهى، د گوپی دا گورزا بخوی.

- ما ته گورژین وئ دیتینه؟

- هه که یه کی دیتبان دا ژيان ب شیوه یه که دى هیته شوپاندن.

من وه سا هه ست پی کر، نیقه که ژ خه لکی ژ وى خرابتر لی هاتینه، لی هه یه که ب ئاوایه کی به رژه وه ندپه ریسه.

وى هه پۆ تیرا هه پۆ کول دکر نه دلئ من، نه ز ژى سهر دا دبرم. ل سهرقه ملیاکه تا سوچه بۆ دبر، د ناخى خو دا وه کی خو بوو، نه که ر من ل دهف وى قۆدیکه کا بیرئ قه خواریا دا بیژیته خیزانا من یئ سهرئ خو ب عهره قئ دشۆت.

هه قاله کی وى یئ نئزیک بووم، خو وى نه ز فیرى هه ر تشته کی کربووم. ل بیرا منه به رى پیچه که ژ میژه گوتی دئ بۆ خو دهرکه فین نه ز و نه و و هنده که ژ هه قالین وى بووین

ل وى چاخى قه خوارن قه چاغ بوو، نه م ههمی میفانین وى بووین. گه له که ژ مالین خو دویرکه قتین. مه هه ولدا ل بهر به ته نه کی، ل سهرئ گره کی جهئ خو خوش کر. نه وى هند خزمه تا مه کر، من شهرم ژخو دکر. نه و جارا یه کی بوو گه پانیین ب وى پهنگی ببینم. نه م ههمی ل بهر لیقا بیهوشی بووین. پابوو پیکی خو دانا سهر بهرئ بهرامبه ر، گوتی هه وه ئامانه ت پیکی من که س قه نه خۆت هه تا نه ز دهینى خو نه دادکه، خو بهر قیبه لکر...

هه ر بۆ خوشی هه قاله کی پیکی وى فالاکر، هیشتا ل سهر ملئ چه پی نه زفری خو به م قه کر، نژین ژ خه به ران نه م هه تکاندین.

نه نه وه هندى ب پرتووکا پیروژه گریدایى نینه هندى خو پیروژ دبینیت، هزر دکه ت رهفتار و گۆتن و کریار و هه ر تشتی نه و دکه ت د پیروژن. دقیت پیروژ ژى بمین. هه که ر من نه نیاسیبا، دابیژى ملیاکه ته، بجیته ئاف دوو جهنگین مه زندا کیشا وان چه ندا ئالۆز بیت دئ پیک ئینیت، هه مییا ل سهر سفره کی ئاماده که ت. وئ پۆژئ من سلاقی هه قاله کا خو یا کارى کر. هه ر یه که سهر گۆته هه قژینا من ل خو هشیار به دئ ژنه کی ل سهر ته ئینیت، هه ر چه نده وئ ژئ باوه پنه کر، لی که ریی نه ز گرتم، من ژى قیا راستیا وى یا قه شارتى بکه مه چیرۆکه کا که توارى یا سهرده م. نه ف راستییین هه تا نه م من گۆتین بلا ههمی وه سا نه بیت، ب تنئ نه فا مایى ژ من باوه پ بکه ن. بلا ههمی راستیی بزانن. هزر نه که ن نه ز رویدانئ وه کی من دقیت قه دگیرم، نه کو راستیی نابیژم. نه ز دزانم نه فا نه م قه دگیرم ب سهرئ گه له که ژ هه وه هاتییه مروفتی گۆتنی دبیهوشییدا قه گپیت تنی راستیی دبیت،

وی گۆت:

- تو چاوا پیرۆزین پیرۆز دهیلی؟

- تنی پاستی یا پیرۆزه .

- ما ژ خو ئەم درهوا ناکهین!

- ئی پاستیا بیژن .

- خەلک باوه‌پناکەت، د به‌رژه‌وه‌دیا مه‌دا نینه .

- چاره چیه؟

- تو وه‌کی کێی؟

- تو مروۆی دبه‌یه تێلا بنی .

- به‌روفاژی سه‌یدا، ئەو جهی ئاینپه‌رێس

و مروّفایه‌تی و فەلسەفە خو ژێ دده‌نه پاش

به‌روفاژی ئەوین دی ل به‌ر چینه .

که‌ربێ گرت، تو یی ژ مه‌سه‌بێ خو ده‌رکه‌فتی

تو چاوا ه‌زردکه‌ی؟

ژنشکه‌کی‌ه په‌یوه‌ندییه‌ک بو من هات، من

خو ژێ دویرکر، ب گرنژین هه‌ نێزیکێ وی بووم،

خیربوو؟ پشتی وی په‌یوه‌ندیی تو یی دگرنژی!

ب چرکان کارخانه‌یا خانه‌یی‌ن مه‌ژی که‌فته

کاری، شانه‌یی‌ن خو تژی پلانی‌ن تۆل‌ه‌کرنا

هه‌قالینییا دورویاتییا وی بوون، سه‌رێ خو ب

عه‌ره‌قی دشووت، ه‌شیاره‌ ده‌ ژنه‌کا دی ل

سه‌ر ته‌ ئینیت و گه‌له‌کێن دی یی‌ن مه‌ نه‌

گوتین، من چ جارێ هه‌زا تۆل‌ه‌کرنێ نینه لی

ده‌لیقه‌ هات ئیدی تو ل به‌رامبه‌ری من خو

گه‌له‌ک کێم ببینی .

ما چ ژ ته‌ هه‌شێرم، هه‌قالا من هه‌قاله‌کا

دگه‌ل خو ئینای دی چینه شقا وی، قیجا دی

په‌یوه‌ندیی ب هه‌قال فه‌ره‌ادی که‌م دا ئەم

پیکه‌ به‌چینه ده‌ف وان .

گوه‌ین خو هه‌چینه و چاڤین خو بلۆق کره‌

من، نه‌دزانی دی که‌نگی گوتنا من ب دوماهیک

هیت .

- چ چ چ! ئەز نه‌ یی پازی مه‌ تو په‌یوه‌ندیی

ب وی بکه‌ی .

- تو مروّفه‌کێ ئاینداری .

- کوپۆ به‌لا خو ژ قی شۆلێ هه‌که، ساتین

خوشییێ ناده‌مه‌ ب هه‌می دونیایی .

- من نه‌قیّت یی‌ن وه‌کی ته‌ فی‌ری کارین

خراب بکه‌م وه‌کی ته‌ ئەز فی‌رک‌ریم .

- مانێ ئەفه‌ قه‌نجینه ئەز و تو هه‌قالین

نێزیکین .

- کوپۆ نێ ئەوا بچوکه‌ دی یه‌کێ ل هه‌قزیی

وی دگه‌ل خو به‌م .

- ژییێ ته‌ پینجی شیست سالن .

- نێ بچوکه‌ د ده‌ستێ مروّفیدا دبه‌ په‌پووک .

- چرکه‌ بو چرکه‌ دا هه‌ر بیژیت: ما نه‌چین؟

پشتی من زانی یی پژه‌ ل سه‌ر چوونێ و ب

هه‌ر پوییه‌کی هه‌ من خواندی و زانی یی سه‌ردا

چوویه، بو هه‌ر خو‌شییه‌کێ ئەوا دکه‌ت و دی‌ژیت

چ بنیات بو نینن، یه‌کسه‌ر من گوتی ببۆره

می‌ه‌شان بو هاتن نه‌شیا ل جهی کاری ئاماده‌بین .

گوه‌شی، ده‌سته‌که‌هه‌ک ژ ده‌ست دا ل من

نێ‌پی، عن‌پی، من هه‌ست پی کره‌کا بو وی

ده‌ست دابا دا من که‌ته‌ پارێیه‌ک و داعویریت .

من ژێ لاپه‌پین په‌ش ب چیرۆکی سپی کرن و

دانه‌ ده‌ست . پشتی خواندی و گه‌ه‌شتیه‌ وی

کوپلی نه‌ئینی‌ن وی ل ده‌ف من پاراستینه، من

بو هه‌وه‌ گۆت و هوین نه‌ بیژنه‌ که‌سێ .

گۆت: هه‌ی بیژمۆلته، ئەفه‌ ته‌ چ کر؟

من گوتی: ببۆره ئەفه‌ پاستیه‌کا هه‌شارتی

بوو هه‌قال .